

MESTSKÁ KNIŽNICA V BRATISLAVE

**SPRÁVA
O VÝSLEDKOV A ZÁVEROCH ROZBORU
ČINNOSTI A HOSPODÁRENIA**

ZA 1. POLROK 2007

Bratislava, júl 2007

Plnenie plánu hlavných úloh MsK v Bratislave za 1. polrok 2007

Mestská knižnica (ďalej „knižnica“) je verejne prístupnou knižnicou s celomestskou pôsobnosťou. Svoje služby poskytuje v zmysle zásad všeobecného prístupu používateľov k dokumentom a informáciám bez ohľadu na ich politickú, národnostnú, náboženskú a rasovú príslušnosť. Štruktúra používateľov jej služieb je z uvedeného dôvodu limitovaná len vekom. Knižnica plnila v 1. polroku 2007 úlohy vyplývajúce z Plánu činnosti na rok 2007:

- A) zaviedla dvojzmennú prevádzku na všetkých pracoviskách knižnice
- B) otvorila letnú čítareň U červeného raka, Michalská ul. č. 26
- C) poskytovala knižnično-informačné služby čitateľom i verejnosti
- D) doplňovala knižničný fond, pokračovala v jeho retrokatalogizácii
- E) pokračovala v implementácii knižnično-informačného systému Dawinci
- F) pripravovala kultúrno – vzdelávacie a hudobné podujatia pre deti, mládež i dospelých
- G) pokračovala v metodickej činnosti a v spolupráci s verejnými knižnicami v Bratislave

Plnenie hlavných ukazovateľov

Ukazovateľ	Plán na rok 2007	Skutočnosť 1. polrok 2007	% plnenia
Doplňovanie – kúpou	2 800	953	34,0 %
Čitatelia	10 270	7 394	72 %
Výpožičky	395 000	222 969	56,4 %

V 1. polroku 2007 sa za čitateľa Mestskej knižnice zaregistrovalo **7 394 občanov**, ktorí zrealizovali **222 969 výpožičiek**. Knižnicu navštívilo **72 831 návštevníkov** – v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka navštívilo pracoviská knižnice o 4 780 návštevníkov viac. Internetové služby využilo **7 725 návštevníkov** – o 4 071 viac. **Podujatia** knižnice navštívilo **13 341 návštevníkov** - o 11 076 viac ako v rovnakom období minulého roka. Návštevnosť podujatí sa výrazne zvýšila aj vďaka pútavému programu počas dní Bratislavy pre všetkých a Bratislavskej burzy kníh, ktorá trvala 7 dní.

A) DVOJZMENNÁ PREVÁDZKA NA PRACOVISKÁCH KNIŽNICE

Mestská knižnica v 1. polroku 2007 **zjednotila výpožičný čas** na všetkých pracoviskách a na troch pracoviskách ho predĺžila **o 12 hodín** - pondelok, utorok, štvrtok a piatok 9.00 – 19.00, streda 12.00 – 19.00:

- od 15. januára 2007 v úseku odbornej literatúry
- od 1. marca 2007 v úseku hudobnej a umenovednej literatúry
- od 2. apríla 2007 v úseku literatúry pre mládež

Každé z týchto troch pracovísk poskytuje služby verejnosti 47 hodín týždenne.

Úsek krásnej a cudzojazyčnej literatúry pokračoval v poskytovaní knižnično-informačných služieb v pondelok až piatok od 8.00 do 19.00 hod., spolu 55 hodín týždenne. Oddelenie pre nevidiacich a slabozrakých poskytuje knižnično-informačné služby v jednozmennej prevádzke, ktorá zatiaľ zodpovedá záujmu čitateľov. Je otvorené v utorok od 10.00 do 16.00 hod., v stredu od 14.00 do 18.00 hod. a vo štvrtok od 12.00 do 18.00 hod., spolu 16 hodín týždenne.

B) OTVORENIE LETNEJ ČITÁRNE U ČERVENÉHO RAKA

Letná čítareň U červeného raka bola verejnosti sprístupnená po rekonštrukcii v rokoch 2000 - 2006 23. mája 2007 o 18.00 hodine. Čítareň je verejným bezplatne prístupným miestom pre obyvateľov i návštevníkov Bratislavy. Majú k dispozícii 34 titulov odoberaných denníkov a časopisov, ďalšie (aj cudzojazyčné) získava knižnica ako dar od spoločnosti Interpress Slovakia. Je otvorená od pondelka do soboty od 9.00 do 19.00 hod., spolu 60 hodín týždenne. Od 23. mája do 30. júna - za 34 dní činnosti - ju navštívilo 2 161 návštevníkov (denne priemerne 64 návštevníkov), ktorí si vypožičali 5 538 denníkov a časopisov.

V čítárni sa od začiatku jej činnosti organizujú podujatia, ktoré sa úspešne začlenili do Kultúrneho leta 2007 v Bratislave (oficiálne bolo zahájené 17. 6. 2007):

- 23. 5. 2007 Slávnostné otvorenie letnej čítárne U červeného raka. Prezentácia literárneho časopisu RAK a jeho autorov doplnená o hudobný program
- 29. 5. 2007 Prierez tvorbou spisovateľa Antona Hykischeho pri príležitosti jeho 75. narodenín
- 19. 6. 2007 Krst knihy Evy Maliti – Fraňovej s názvom Tabuizovaná prekladateľka Zora Jesenská
- 28. 6. 2007 Krst knihy Jevgenija Jevtušenka Ľudská tvár v preklade Ľ. Feldeka

V priebehu júna sa v letnej čítárni konali aj interaktívne divadelné predstavenia Juraja Benčíka s názvom Kam rak liezol v Prešporku – poučné a zábavné predpoludnia pre deti základných škôl na princípe školy hrou.

C) SLUŽBY PRE ČITATEĽOV I VEREJNOSŤ

Mestská knižnica poskytovala čitateľom i verejnosti základné a špeciálne knižnično-informačné služby, služby pre zrakovo postihnutých občanov a doplnkové služby:

- **základné a špeciálne knižnično-informačné služby** - výpožičné, bibliograficko-informačné, konzultačné a poradenské služby, rezervovanie dokumentov, kopírovanie a skenovanie, odborné elektronické a relaxačné služby (vlastné externé elektronické zdroje, práca s textovým a tabulkovým editorom, internet – bezplatný pre registrovaných čitateľov, za poplatok pre verejnosť, e-mailová pošta, elektronický katalóg, sprístupňovanie zvukových dokumentov)
- **služby pre zrakovo postihnutých občanov** - výpožičné, rezervovanie zvukových kníh, elektronický katalóg a internet na PC s hlasovým výstupom
- **doplnkové služby** - pre poslucháčov vysokých škôl (viazanie diplomových prác)

Úsek krásnej a cudzojazyčnej literatúry, Laurinská 5

Čitatelia a služby

Na najväčšom pracovisku knižnice sa v 1. polroku 2007 zaregistrovalo za čitateľa 3 342 občanov. Úsek navštívilo 25 451 návštevníkov. Medzi najvyužívanejšie knižničné služby patrili výpožičné služby, individuálna práca s čitateľom a poskytovanie bibliografických a faktografických informácií. Zo špeciálnych služieb návštevníci najviac využívali internet, rezervovanie literatúry a kopírovanie z knižničného fondu. Zrealizovalo sa 87 172 výpožičiek (z toho 66 897 absenčných a 20 275 prezenčných), 3 404 návštevníkov využilo internetové služby, 2 823 služby študovne a 2 161 služby letnej čítárne U červeného raka. *Jeden čitateľ priemerne 7,6-krát navštívil pracovisko a vypožičal si 26 dokumentov.*

Úsek odbornej literatúry, Klariská 16

Čitatelia a služby

V úseku odbornej literatúry sa v 1. polroku 2007 za čitateľa knižnice zaregistrovalo 1 502 občanov. V spektre čitateľov prevládali vysokoškolskí študenti a kategória dospelých pracujúcich občanov. Úsek navštívilo 12 789 návštevníkov. Zo služieb úseku sa najviac využívali výpožičné a bibliograficko – informačné služby (aj písomné), individuálne odborné konzultácie, internet a kopírovanie z knižničného fondu. Zrealizovalo sa 22 182 výpožičiek (z toho 15 001 absenčných a 7 181 prezenčných), 2 457 návštevníkov využilo služby študovne a 1 369 prístup na internet. *Jeden čitateľ priemerne 8,5-krát navštívil pracovisko a vypožičal si 15 dokumentov.*

Oddelenie pre nevidiacich a slabozrakých, Klariská 16

Čitatelia a služby

V oddelení pre nevidiacich a slabozrakých sa za čitateľa zaregistrovalo 153 zrakovo znevýhodnených občanov. Oddelenie navštívilo 738 návštevníkov, ktorí v priebehu 1. polroka zrealizovali 34 871 výpožičiek (z toho 34 860 absenčných a 11 prezenčných), 14 čitateľov využilo internetové služby na PC s hlasovým výstupom. *Jeden čitateľ priemerne 5-krát navštívil pracovisko a vypožičal si 230 špeciálnych dokumentov.*

Úsek literatúry pre mládež, Kapucínska 3

Čitatelia a služby

V úseku sa za čitateľa knižnice v priebehu 1. polroka 2007 zaregistrovalo 1 810 občanov a navštívilo ho 25 324 návštevníkov. Čitatelia najviac využívali výpožičné a internetové služby, medzi obľúbené patrili i bibliograficko - informačné služby: pracovníci zodpovedali 428 dotazov, na ktoré poskytli 738 príslušných informácií. Zrealizovalo sa 60 884 výpožičiek (z toho 50 083 absenčných a 10 801 prezenčných), 2 141 návštevníkov využilo služby študovne a 918 prístup na internet. *Jeden čitateľ priemerne 14-krát navštívil pracovisko a vypožičal si 34 dokumentov.*

Úsek hudobnej a umenovednej literatúry, Kapucínska 1

Čitatelia a služby

V úseku sa za čitateľa knižnice zaregistrovalo 587 občanov, navštívilo ho 8 529 návštevníkov. Najviac využívali výpožičné, internetové a kopírovacie služby. Zrealizovalo sa 17 860 výpožičiek (z toho 6 717 absenčných a 11 143 prezenčných), 2 020 návštevníkov využilo internetové služby, 534 služby študovne umenovednej literatúry a 82 služby hudobného štúdia. *Jeden čitateľ priemerne 14,5-krát navštívil pracovisko a vypožičal si 30 dokumentov.*

D) DOPLŇOVANIE KNIŽNIČNÉHO FONDU A JEHO RETROKATALOGIZÁCIA

Doplňovanie knižničného fondu a jeho spracovávanie prebiehalo v úseku fondov v knižnično-informačnom systéme Dawinci. Výber dokumentov a špeciálnych dokumentov sa v 1. polroku 2007 realizoval prostredníctvom akvizičnej komisie zloženej z vedúcich pracovníkov úsekov knižnice.

Celkový prírastok knižničného fondu predstavoval **1 939 knižničných jednotiek** vo finančnej hodnote 386 891,-Sk.

Knižnica získala **kúpou 953 kníh** vo finančnej hodnote 227 413,- Sk. Ročný plán nákupu splnila na 34 %. Periodiká knižnica nakúpila v celkovej sume 219 609,- Sk.

Darom získala **986 knižničných jednotiek** vo finančnej hodnote 159 478,-Sk, z toho 912 kníh a 74 špeciálnych dokumentov.

Medzi významných darcov patrili inštitúcie, vydavateľstvá, knižnice aj individuálni darcovia – Tatra banka, Ministerstvo obrany SR, kancelária Národnej rady SR, Galéria mesta Bratislavy, Štátny pedagogický ústav, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Ikar, Městská knihovna v Prahe, Univerzitná knižnica, Malokarpatská knižnica a mnohí jednotlivci.

Úbytok knižničného fondu z dôvodu zastaralosti, opotrebovanosti a nedobytnosti tvoril **3 338 knižničných jednotiek**. Revízia a vyradovanie sa vykonali v súlade so zákonom o knižniciach a s vyhláškou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 421/2003 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe vedenia odbornej evidencie, vyradovaní a revízii knižničného fondu v knižniciach.

V 1. polroku 2007 sa v úseku fondov okrem spracovávania prírastkov pokračovalo v retrokatalogizácii (retrospektívne spracovanie fondu z dôvodu implementácie systému Dawinci). V štádiu záverečného spracovania fondu je úsek odbornej literatúry a oddelenie pre nevidiacich a slabozrakých. K 30. 6. 2007 bolo automatizovane spracovaných 171 953 knižničných jednotiek, čo je 59,6 % celého fondu knižnice.

E) AUTOMATIZÁCIA KNIŽNIČNÝCH PROCESOV

V sledovanom období sa v oblasti automatizácie knižnica zamerala na implementáciu systému Dawinci. V úseku literatúry pre mládež a úseku hudobnej a umenovednej literatúry sa ukončilo spracovanie knižničného fondu, čo umožňuje prípravu implementácie modulu automatizovaného výpožičného systému v týchto dvoch pracoviskách - predpokladá sa, že v septembri – októbri 2007 sa začne so skúšobnou a v novembri s úplnou prevádzkou automatizovaných výpožičiek. V tejto súvislosti sa začali práce na príprave školení pre pracovníkov knižnice so zameraním na prácu so systémom Dawinci - modul výpožičky, ktoré sa budú konať v auguste.

Úsek hudobnej a umenovednej literatúry pokračoval v plnení ďalších úloh podľa projektu automatizácie. V rámci príprav na spustenie automatizovaného vypožičiavania boli vykonané prípravné kroky na prechodné obdobie zdvojeného spôsobu vypožičiavania - spínanie knižných lístkov podľa starej a novej signatúry. Bol vypracovaný kompletný zoznam CD nosičov v hudobnom štúdiu. Pracovníci skompletizovali a vytriedili jednotlivé ročníky časopisov, prečíslovali a uložili knižné jednotky v sklade, pričom uskutočnili internú revíziu využívania knižných dokumentov. Následne boli vyradené nepoužívané, morálne i fyzicky zastarané knihy a multiplikáty.

V 1. polroku sa knižnici podarilo vyriešiť problém s výpadkami internetu, ktoré pravdepodobne súviseli s rekonštrukciou Kapucínskej ulice. Pracuje sa aj na možnosti pripojenia knižnice do siete SANET prostredníctvom optického kábla (momentálne v štádiu zisťovania cenových ponúk potrebných prác). Toto riešenie bude náročnejšie na financovanie, ale na druhej strane predstavuje nevyhnutnú investíciu do budúcnosti. Vykonalo sa verejné obstarávanie na nákup nových počítačov (10 ks), skontroloval sa hardvérový a softvérový stav existujúcich počítačov. Postupne sa preinštalovávajú jednotlivé pracovné stanice - upgrade systému Windows, čistenie počítačov, kontrola softvérových licencií. Vytvoril sa plán a rozpočet na rekonštrukciu siete. Do študovni jednotlivých úsekov sa zavádza wi - fi sieť pre používateľov, ktorí môžu využívať pre prácu s internetom vlastné notebooky. V súvislosti s lepšou informačnou bezpečnosťou inštitúcie sa vyhradil server, na ktorom sa budú ukladať zálohy dôležitých súborov pre jednotlivých pracovníkov.

F) PODUJATIA PRE DETI, MLÁDEŽ A DOSPELÝCH

Podujatia Mestskej knižnice

V rámci všetkých pracovísk knižnice sa v 1. polroku 2007 uskutočňovali výstavy, výstavky, exkurzie, literárno – vzdelávacie a hudobné podujatia. Spolu sa uskutočnilo 58 podujatí, ktoré navštívilo **13 341 návštevníkov**, z nich 10 957 sa zúčastnilo na podujatiach a akciách Dní otvorených dverí v Mestskej knižnici v rámci Bratislavy pre všetkých.

Bratislava pre všetkých 21. – 22. apríl 2007

Medzi najvýznamnejšie podujatia 1. polroka 2007 patril 4. ročník projektu Bratislava pre všetkých – deň otvorených dverí samosprávy hlavného mesta sa niesol v znamení slnečných jarných dní, ktoré vylákali do mesta mnoho obyvateľov i návštevníkov Bratislavy. Bezplatný víkend v mestských organizáciách sa odrazil v jeho úspešnosti.

V sobotu 21. 4. 2007 pripravila knižnica pre svojich návštevníkov Deň otvorených dverí od 10,00 do 20,00 hod. na štyroch pracoviskách:

- úsek odbornej literatúry
- úsek krásnej a cudzojazyčnej literatúry
- úsek literatúry pre mládež
- úsek hudobnej a umenovednej literatúry

V nedeľu 22. 4. 2007 bol Deň otvorených dverí v úseku krásnej a cudzojazyčnej literatúry od 10,00 do 18,00 hod. V rámci Dní otvorených dverí knižnica bezplatne registrovala záujemcov za čitateľov Mestskej knižnice.

Počas víkendu sa 722 občanov stalo čitateľmi Mestskej knižnice. Jej pracoviská navštívilo 7 122 návštevníkov, z toho 1 165 využilo služby knižnice, 5 000 prišlo na Bratislavskú burzu kníh a 957 navštívilo popoludňajšie a večerné podujatia.

Podujatia Dní otvorených dverí:

SOBOTA

- 10,00 – 20,00 hod. *Bratislavská burza kníh*, nádvorie Klariská 16, 2 568 návštevníkov
- 14,00 hod. *Ukážka výcviku vodiacich psov*, letná čítareň U červeného raka, 255 návštevníkov
- 15,00 hod. *Kam rak liezol v Prešporke* – interaktívne predstavenie pre deti na bratislavské motívy, letná čítareň U červeného raka, 76 návštevníkov
- 17,00 hod. *Pressburger Klezmer Band* – koncert poprednej slovenskej skupiny world a ethno music, letná čítareň U červeného raka, 399 návštevníkov

- 19,00 hod. *Literárny večer s Bratislavou* – beseda na tému historickej Bratislavy a osobností, ktoré v nej žili, galéria Artotéka, Kapucínska 1, 57 návštevníkov

NEDEĽA

- 10,00 – 18,00 hod. *Bratislavská burza kníh*, nádvorie Klariská 16, 2 432 návštevníkov
- 15,00 – 17,00 hod. *Vystúpenie dua Nylon Guitars*, nádvorie Klariská 16, 170 návštevníkov

Sprievodné výstavy

Podujatia dopĺňala výstava fotografií Cesta svetla s tematikou nevidiacich zo súťaže realizovanej Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska ako aj výstava z činnosti oddelenia pre nevidiacich a slabozrakých Mestskej knižnice v letnej čítarni U červeného raka, v úseku krásnej a cudzojazyčnej literatúry výstava kníh o Bratislave i výstava knižných noviniek.

Nultý ročník Bratislavskej burzy kníh

Program Dní otvorených dverí otvorila Bratislavská burza kníh pripravená v spolupráci so Staromestskou knižnicou a knižnicami Ružinov, Nové Mesto, Petržalka. Burza trvala od 21. 4. do 27. 4. 2007. Charitatívnu akciu podporili knižným darom vydavateľstvo Rak, prestížna Revue svetovej literatúry, Prospero, Divadelný ústav, Hudobné centrum a Knižná revue. Z individuálnych darcov to bola napr. pani Žitná a pán Nagy. Medzi stolmi individuálnych predajcov bol po celý týždeň denne inovovaný stôl s peknými knihami z pozostalosti básnika Štefana Žáryho, ako i stôl lacných anglických kníh. V ponuke bolo okolo 8 000 kníh – individuálni darcovia prichádzali nielen na začiatku, ale i priebežne počas trvania podujatia.

Počas siedmich dní burzu navštívilo 10 000 návštevníkov, z toho polovica v rámci Magistrátom iniciovanej Bratislavy pre všetkých počas víkendu 21. 4. – 22. 4. 2007. Predalo sa 7 230 kníh, z toho 5 500 knižničných a 1 730 darovaných. Individuálni predajcovia predali približne 2 000 kníh, presné údaje knižnica nemá. Výťažok z predaja kníh vyradených z knižnic, symbolického nájmu stolov a dobrovoľných príspevkov návštevníkov podujatia činil 36 150,- Sk. Táto suma – ako bolo avizované pred začatím podujatia – sa použije na vytvorenie a nákup zvukových kníh pre nevidiacich a slabozrakých.

Zámerom knižníc bolo v tomto roku predovšetkým stabilizovanie celého podujatia, v budúcnosti však očakávame, že sa pomer individuálnych predajcov a knižníc obráti. Z kníh, ktoré nám po skončení burzy zostali, sme 232 titulov odovzdali knižnici Základnej školy v Plaveckom Štvrtku, kde je integrovaná aj početná rómska komunita.

Ďalšie podujatia v 1. polroku 2007

Knižnica sa zapojila do celoslovenského Týždňa slovenských knižníc (TSK), ktorý sa konal 26. 3. – 30. 3. 2007. TSK sa v Mestskej knižnici niesol v znamení 1. ročníka Jarného maratónu s knihou, čítanie na pokračovanie knihy Gabriely Futovej Moja mama je bosorka, ktorý knižnica pripravila pre deti bratislavských základných škôl v spolupráci so Staromestskou knižnicou, Knižnicou Ružinov, Knižnicou Bratislava Nové Mesto a Miestnou knižnicou Petržalka.

Z ostatných podujatí sa pozornosti verejnosti tešili krsty nových kníh, koncerty, maratón autorského čítania 2007 – Svetový deň poviedky i projekt 100 kníh Tatrabanky (projekt vydavateľstva L.C.A. a Tatrabanky na podporu slovenských knižníc).

Obľúbené sú koncerty, ktoré pripravil úsek hudobnej a umenovednej literatúry v galérii Artotéka v spolupráci s bratislavskými hudobnými školami, aj integrované podujatia

pre zrakovo znevýhodnené deti (Hory a mesto, Kniha – priateľ človeka a Bratislava – mesto, v ktorom žijem), ktoré pripravilo oddelenie pre nevidiacich a slabozrakých. Deti materských škôl navštívili knižnicu v rámci besied o tvorbe slovenských spisovateliek E. Čepčekovej, M. Haštovej a K. Jarunkovej, ktoré pre ne pripravil úsek literatúry pre mládež.

Úsek koordinácie a metodiky sa zamerlal na prípravu literárnych – hudobných podujatí: konali sa krsty nových kníh (Veronika Dianišková: Labyrint okolo rúk, Etela Farkašová: Na rube času, Michal Hronec: Za väčšou skyvou, Eva Maliti – Fraňová: Tabuizovaná prekladateľka Zora Jesenská, Jevgenij Jevtušenko: Ľudská tvár, Železný generál – antológia poľskej fantastiky a pod.), koncerty v rámci kultúrneho leta v letnej čítárni U červeného raka a výstavy slovenských grafikov a ilustrátorov v galérii Artotéka: Ateliér 219 – Grafiky a ilustrácie: Anna Schaal, Juraj Puchovský, David Ursíny, Fotografia žilinských umelcov: Lux collegium, Igor Rumanský – Pocta grafickému priateľstvu. Vo vestibule budovy na Klariskej ulici pokračovala výstava prác tvorivých dielní z projektu Ja – ty – my: slovo - obraz – svet, ktorú pripravilo oddelenie pre nevidiacich a slabozrakých. V úseku hudobnej a umenovednej literatúry bola v hudobnom štúdiu inštalovaná výstavka Niccolo Paganini.

V priestoroch knižnice – v galérii Artotéka sa uskutočnila medzinárodná konferencia Divadelné umenie: nevýstavné médium, nemuzeálny objekt, ktorú knižnica zorganizovala v spolupráci s Divadelným ústavom Bratislava.

Ohlasy na podujatia Mestskej knižnice

V záujme svojho zviditeľnenia a propagácie medzi čitateľmi a verejnosťou knižnica spolupracovala s viacerými médiami. Pravidelne sa publikovali oznamy o knižnici v Knižnej revue, denníkoch SME a Pravda, v regionálnych novinách – najmä v Bratislavských novinách, Bratislavskej pravde, Bratislavskom echu. Propagácia podujatí sa realizovala aj v elektronickej podobe na oficiálnych stránkach Hlavného mesta SR Bratislavy a na stránke www.infolib.sk. Spolupracovalo sa aj s Rádiom Slovensko 1, Rádiom Devín a Regina. Všetky oznamy o činnosti Mestskej knižnice sa archivovali vo výstrižkoch, ktorých v 1. polroku 2007 bolo päťdesiatosem.

Priebežne sa rozširovala elektronická databáza záujemcov, ktorých pravidelne informujeme a pozývame na podujatia v knižnici. Táto služba je u verejnosti veľmi obľúbená.

G) METODICKÁ ČINNOSŤ A SPOLUPRÁCA S VEREJNÝMI KNIŽNICAMI V BRATISLAVE

Mestská knižnica v rámci svojej metodickej funkcie spolupracuje so všetkými verejnými knižnicami mestských častí Bratislavy (Staromestská knižnica, Knižnica Ružinov, Knižnica Bratislava Nové Mesto, Miestna knižnica Dúbravka, Miestna knižnica Petržalka, MK Vrakuňa, MK Podunajské Biskupice, MK Rača, MK Vajnory, MK Karlova Ves, MK Lamač, MK Devínska Nová Ves, MK Devín, MK Záhorská Bystrica, MK Jarovce, MK Rusovce, MK Čunovo).

V 1. polroku 2007 sa uskutočnili tieto spoločné aktivity:

- Metodická inštrukcia pre pracovníkov verejných knižníc k vyplňaniu štatistických výkazov o knižnici KULT (MK SR) 10-01 za rok 2006
- Na základe vyplnených ročných výkazov knižníc Mestská knižnica spracovala štatistické údaje za všetky verejné knižnice v Bratislave a poskytla ich v tlačenej i elektronickej forme Malokarpatskej knižnici, Slovenskej národnej knižnici a Krajskej správe Štatistického úradu SR v Bratislave. Pracovníčka knižnice sa zúčastnila na prezentácii kompletného produktu on-line štatistiky knižníc, ktorý značne uľahčí a

urýchli prácu so štatistickými údajmi vo verejných knižniciach v Bratislave, ako aj automatizované spracovávanie sumárov za jednotlivé typy bratislavských verejných knižníc. Prezentačnú pripravilo Ministerstvo kultúry SR v spolupráci so Slovenskou národnou knižnicou a dodávateľom systému

- Pre potreby verejných knižníc v Bratislave knižnica spracovala a vydala štatistickú ročenku Prehľad činnosti bratislavských verejných knižníc za rok 2006, ktorú distribuovala do všetkých knižníc
- Pracovníčka Mestskej knižnice sa ako predseda poroty zúčastnila na vyhodnotení literárnej súťaže Devínska Nová Ves očami detí. Súťaž pripravilo Istra Centrum s Miestnou knižnicou v rámci cyklu podujatí Región, v ktorom žijem. Vyhodnotenie, ktorému predchádzala beseda s PhDr. Viliamom Pokorným o knihe Vlastivedná monografia Devínskej Novej Vsi, sa uskutočnilo vo veľkej sále Istra Centra
- V Týždni slovenských knižníc od 26.3. do 30.3. 2007 pripravila knižnica v spolupráci so Staromestskou knižnicou, Knižnicou Ružinov, Knižnicou Bratislava Nové Mesto a MK Petržalka 1. ročník Jarného maratónu s knihou pre deti základných škôl. V zúčastnených knižniciach slovenská bábkoherečka Milka Tomanová čítala knihu Gabriely Futovej Moja mama je bosorka. Podujatie bolo spestrené nielen ukázkami z knihy, ale aj vtipnými vstupmi známej postavičky Drobčeka, ku ktorej nevyhnutne patrí hlas Milky Tomanovej
- Bratislavská burza kníh uskutočnená na nádvorí Mestskej knižnice na Klariskej 16 sa konala od soboty 21. apríla do piatka 27. apríla 2007. Pokusný nultý ročník, do ktorého poputovali knihy vyradené z fondov piatich verejných knižníc (Staromestská knižnica, Knižnica Ružinov, Knižnica Bratislava Nové Mesto, Miestna knižnica Petržalka a Mestská knižnica v Bratislave) sa stretol s nečakaným záujmom verejnosti
- Mestská knižnica spracovala aktualizovaný Adresár verejných knižníc v Bratislave 2007, ktorý obsahuje podrobné informácie o pracoviskách, službách a výpožičných časoch knižníc, ako aj o výške zápisných poplatkov za čitateľa tej – ktorej knižnice

Vnútroknižničná metodická činnosť

Vo vnútroknižničnej metodickú činnosť sa knižnica zamerala na edičnú a propagačnú činnosť a vnútornú legislatívu. Spracovávali sa odborné knižničné, bibliografické a propagačné materiály.

Knižnica predložila Ministerstvu kultúry SR štyri projekty s cieľom získať finančné prostriedky z jeho grantového systému: Skupinové autorské čítania, Čítajme spolu, Čítanie pre najmenších a Priestor pre mladých. S výnimkou Skupinového autorského čítania získali grantovú podporu všetky ostatné projekty.

Pracovníčky úseku koordinácie a metodiky sa zúčastnili na medzinárodnej konferencii Školské knižnice ako informačné a kultúrne centrá škôl v Univerzitnej knižnici, ktorá poukazovala na funkciu knižnice v oblasti spolupráce so základnými školami, na informačnú a čitateľskú gramotnosť žiakov. Svoje skúsenosti z tejto oblasti prezentovali okrem odborníkov z Katedry knižničnej a informačnej vedy FF UK Bratislava aj zástupcovia Národní pedagogické knihovny Komenského v Prahe a Moravské zemské knihovny v Brne.

Pracovníčka oddelenia pre nevidiacich a slabozrakých absolvovala vzdelávací kurz Základy špeciálnej pedagogiky pre prácu so študentmi stredných a vysokých škôl zameraný na špeciálne potreby a integráciu rôzne znevýhodnených ľudí.

V máji a júni 2007 knižnica zabezpečila mesačnú prax pre štyroch študentov Školy knihovníckych a informačných štúdií a jednu študentku Pedagogickej a sociálnej akadémie.

V rámci výmenného študijného pobytu dve pracovníčky v dňoch 21.5. - 23.5. 2007 navštívili Mestskú knižnicu v Prahe. Pobyt bol zameraný na prácu Mestskej knižnice v Prahe – knižničné fondy a akvizíciu, prácu detského oddelenia, metodiku automatizovaných knižníc a informačné technológie. Pracovníčky navštívili aj Knihovnu a tiskárnu pro nevidomé K. E. Macana a prezreli si aj bibliobus, prostredníctvom ktorého sa knihy Mestskej knižnice v Prahe prevážajú a vypožičiavajú v oblastiach mesta, kde obyvatelia nemajú možnosť dostať sa do knižnice.

Pre všetky pracoviská knižnice sa prostredníctvom knihárskej dielne zabezpečoval dostatok knižničných tlačív (prihlášky, evidenčné listy, čitateľské preukazy).

RIADIACA ČINNOSŤ

Úlohy v oblasti riadenia sa zabezpečovali prostredníctvom pravidelných operatívnych a gremiálnych porád vedenia knižnice, jednotlivých úsekov a vydávaním interných smerníc a príkazov so zámerom zabezpečiť ekonomicko-prevádzkový chod a odbornú činnosť knižnice v zmysle príslušných zákonov a štatutárnych noriem. Veľká pozornosť sa venovala implementácii knižnično-informačného systému Dawinci, koordinácii činnosti všetkých organizačných zložiek, zvyšovaniu efektívnosti knižnično-informačnej práce a kultúrno-výchovnej činnosti.

Platnosť nadobudla nová aj smernica obsahujúca Etický kódex pracovníka Mestskej knižnice v Bratislave.

Plnenie Plánu hlavných úloh knižnice na rok 2007 bolo kontrolované k 30. 6. 2007. Knižnica nemala samostatný útvar kontrolnej činnosti, príp. pracovníka s pracovnou náplňou zameranou na kontrolnú činnosť. Za činnosť jednotlivých oddelení a úsekov zodpovedali ich vedúci pracovníci, za kontrolu činnosti celej organizácie zodpovedal riaditeľ knižnice. Výkonom predbežnej a priebežnej finančnej kontroly bol poverený ekonóm knižnice.

Čerpanie nákladových položiek za 1. polrok 2007

Ukazovateľ	Uprav.plán na rok 2007 v tis. Sk	Skutočnosť za 1. polrok 2007 v Sk	% Plnenia
VÝNOSY z hlavnej činnosti CELKOM	19 960	8 319 888	41,68
z toho :			
- prevádzkové dotácie-transfery na činnosť	17600	7 250 000	41,19
- mimoriadne účelové dotácie	860	0	0
- tržby za predaj vlastných výrobkov a služieb	1 490	1 033 101	69,33
z toho:			
tržby z prenájmu	300	124 114	41,37
-iné ostatné výnosy úroky	10	36 787	367,87
- grant			
z toho: použitie prostriedkov fondu reprodukcie a rezervného fondu na úhradu nákladov			
zo štátneho fondu			
od iných organizácií z prostriedkov štátneho rozpočtu			
- tržby z predaja dlhodobého nehmotného a hmotného majetku			
NÁKLADY na hlavnú činnosť – celkom	19 960	9 442 186	47,31
V tom:			
- spotrebované nákupy	2 355	1 379 434	58,57
Z toho: spotreba materiálu	1 255	680 614	54,23
z toho: kancelárske potreby + ost. materiál	215	194 496	90,46
nákup kníh a periodík	1 000	447022	44,70
pohonné hmoty	20	7 911	39,56
drobný hmotný majetok	20	31 185	155,93
spotreba energie	1 100	698820	63,53
predaný tovar		0	0
- služby	2 060	723280	35,11
z toho: opravy a údržba	960	50 261	5,24
cestovné	30	8 715	29,05
náklady na reprezentáciu	10	6 436	64,36
ostatné služby	1 060	657 868	62,06
z toho: výkony spojov	150	134 535	89,69
nájomné	355	177 012	49,86
drobný nehmotný majetok	20	0	0
- osobné náklady	14 685	7 032 524	47,89
z toho: mzdové	10 475	5 031 876	48,04
z toho: na základe dohôd o prácach vykonaných mimo pracovného pomeru	30	0	0
náklady na sociálne poistenie	3 510	1 663 107	47,38
sociálne náklady, odchodné	700	337 541	48,22
z toho: príspevok na stravovanie	530	265 012	50,00
- dane a poplatky	5	150	3,00
- ostatné náklady	55	15 735	28,61
- odpisy, predaný majetok a rezervy	800	291 063	36,38
z toho: odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku	800	291 063	36,38
spotrebná DZP – daň z úrokov			
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK v Sk	0	- 1 122 298	
50 %-ný odvod hosp.výsledku (ak rozpočtované výnosy prekračujú rozpočtované náklady) v Sk			
Odvod z odpisov			
Obstaranie dlhodobého nehmotného a dlhodobého hmotného majetku odpisovaného	800	0	0
+ opravy a údržba hmot. majetku z fondu reprod.			
Krytie :			
- predpokladaným zostatkom vo fonde reprodukcie k 31.12	0	0	0,00
- vytvorenými odpismi	800	291 063	36,38
„Z“ príspevkom na obstaranie dlhodobého majetku z rozpočtu mesta			
- inými zdrojmi			
Priemerný prepočítaný stav pracovníkov (osoby)	63	63,2	100,32
Priemerná mzda (Sk)	13 816	13 267	96,02
902 Fond obež. aktív			

Celkové čerpanie nákladov na hlavnú činnosť za 1. polrok 2007 bolo : 47,31 %

Spotrebované náklady celkom: 58,57 %
z toho:
633006 – kancelárske potreby a ostatné materiály 194 496,- Sk
633009 – nákup kníh 227 413,- Sk
nákup periodík 219 609,- Sk

632 – Energie 63,53 %
z toho:
632001 - spotreba elektrickej energie 267 551,- Sk
632001 - spotreba plynu 421 386,- Sk
632002 - spotreba vody 9 883,- Sk

Služby celkom 35,11%
z toho:
- oprava a údržba 50 261,- Sk
- reprezentačné 6 436,- Sk

Ostatné služby boli čerpané na: 62,06 %
657 868,- Sk

Z čerpanej finančnej čiastky boli hrazené služby za :

637004 – OLO
632002 – poplatky za strešnú vodu
632003 – telekomunikačné poplatky, poštovné
637001 – školenia
635004 – servis výťahov
635002 – servis výpočtovej techniky
636001- nájomné
635004- upratovanie
637003- inzercia

Osobné náklady celkovo čerpané: /mzdové náklady, zákonné zdravotné a sociálne poistenie, stravné, náhr.PN, sociálny fond/ 47,89%

z toho:
Mzdové náklady: 48,04 %

Výsledky plnenia plánu práce za 1. polrok 2007

P.č.	Ukazovateľ	Mer. j.	Skut. 1.polrok 2006	Plán 2007	Skut. 1.polrok 2007	% plnenia roč. plánu	Index 2007/2006
1.	Pracovníci (prepoč.stav)	Osôb	60,4	63	63,2	100,32	1,05
2.	Mzdové prostriedky celkom	t. Sk	10 475	10 475	5 032	48,04	1,11
3.	Mzdové prostr. bez OON	t. Sk	10 475	10 445	5 032	48,18	1,11
4.	OON	t. Sk	30	30	0	0,00	0,00
5.	Priemerná mesačná mzda	Sk	12 528	13 816	13 267	96,03	1,06

Výsledky plnenia plánu práce za 2. Q. 2006 a 2. Q. 2007

P.č.	Ukazovateľ	Mer. jedn.	Skutoč. 2.Q. 2006	Plán 2007	Skutoč. 2.Q. 2007	% plnenia ročného plánu	Index 2007/2006
1.	Pracovníci(prepoč. stav)	osôb	59,6	63	64,2	101,90	1,08
2.	Mzdové prostr. celkom	t. Sk	2 238	10 475	2 591	24,74	1,16
3.	Mzdové prostr. bez OON	t. Sk	2 238	10 445	2 591	24,81	1,16
4.	OON	t. Sk	0	30	0	0,00	
5.	Priem. mesačná mzda	Sk	12 519	13 816	13 461	97,43	1,08

Komentár k výsledku plnenia plánu práce

Pracovníci

Plánovaný počet pracovníkov v prepočítanom stave pre rok 2007 je 63 osôb. Skutočnosť za 2. štvrťrok 2007 je 64,2 pracovníkov v prepočítanom stave, vo fyzických osobách za sledované obdobie vykazujeme 72 osôb.

V hodnotení za 1. polrok 2007 je plnenie v prepočítanom stave pracovníkov 63,2 osôb, vo fyzických osobách vykazujeme 71 pracovníkov.

Plnenie oproti ročnému plánu je na 100,32 %. Nárast pracovníkov v 2. štvrťroku je z dôvodu zavedenia dvojzmennej prevádzky na všetkých úsekoch knižnice a otvorenie letnej čítárne U červeného raka, kde z dôvodu rozšírenia návštevných hodín bolo potrebné oproti plánu zabezpečiť ďalšieho pracovníka a tiež pracovníka na údržbu a upratovanie týchto priestorov.

Mzdové prostriedky celkom

Schválený záväzný ukazovateľ mzdové prostriedky celkom pre rok 2007 je vo výške 10 475 tis. Sk.

Čerpanie za 1. polrok 2007 je vo výške 5 032 tis. Sk, čo je plnenie oproti ročnému plánu na 48,04 %.

Pri hodnotení čerpania mzdových prostriedkov za uplynulé obdobie môžeme jednoznačne konštatovať, že mzdové prostriedky nám nebudú postačovať pre 2. polrok 2007 na zabezpečenie služieb v plnom rozsahu, t.j. v dvojzmennej prevádzke, nakoľko nárast pracovníkov vyžaduje zvýšené mzdové prostriedky /+ príplatky za zmennosť/. Zvýšené mzdové prostriedky nám odčerpáva i letná čítareň U červeného raka z dôvodu už spomínaného rozšírenia návštevných hodín.

Okrem toho v 2. štvrťroku 2007 boli vynaložené mzdové prostriedky na zabezpečenie služieb v sobotu a v nedeľu počas dní „Bratislavy pre všetkých“ - tieto finančné náklady nemá knižnica zahrnuté vo svojom pláne mzdových výdavkov.

S účinnosťou od 1. júla 2007 je v súlade so zákonom č. 238/2007 úprava tarifných tried o 7% u THP a 5 % u odborných pracovníkov.

Z uvedených skutočností vyplýva, že mzdové prostriedky pre rok 2007 nebudú postačujúce a požiadavka úpravy záväzného ukazovateľa mzdových prostriedkov je opodstatnená, pokiaľ chceme aj naďalej zabezpečovať služby pre čitateľov v tom rozsahu ako doposiaľ. Podľa prvých štatistík sa návštevnosť čitateľov v poslednom období zvýšila – v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka navštívilo pracoviská knižnice o 4 780 návštevníkov viac.

Ostatné osobné náklady

Ostatné osobné náklady pre rok 2007 sú plánované vo výške 30 tis. Sk. V 1. polroku 2007 neboli čerpané žiadne finančné prostriedky.

Priemerná mesačná mzda

Plánovaná priemerná mesačná mzda pre rok 2007 je vo výške 13 816,- Sk. Za sledované obdobie je priemerná mesačná mzda vo výške 13 267,- Sk, čo je plnenie oproti ročnému plánu na 96,03 %, index rastu je 1,06.

Napriek rastu priemernej mesačnej mzdy oproti predchádzajúcemu roku, organizácia naďalej hlboko zaostáva za celoslovenským priemerom - priemerná mzda v hospodárstve SR za rok 2006 bola 18 761,-Sk.

Bratislava, dňa 17. 7. 2007

Juraj Šebesta, PhD., v. r.
riaditeľ

